

Warszawa, 24 marca 2026 r.

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-11.020.56.20.2026

Data wpływu 26.11.26u

Szanowny Panie Marszałku,

w imieniu Stowarzyszeniu Polska Wódka (dalej PVA), pozwalam sobie przekazać uwagi w procesie konsultacji społecznych do opublikowanego na stronie Sejmu RP *projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw* (projekt wniesiony do Sejmu przez Klub Parlamentarny Polska 2050 w dniu 26.02.2026 r.), wprowadzającego m.in. podwyższenie stawki akcyzy na alkohol powyżej stawek ustalonych w Akcyzowej Mapie Drogowej na lata 2026-2027.

Zaproponowane podwyżki akcyzy na alkohol o 15% w 2026 r. i 10% w 2027 r. (zamiast 5% zapisanych w Akcyzowej Mapie Drogowej) są bardzo niepokojące dla całej branży alkoholowej, o czym informowaliśmy w roku uprzednim, przy procedowanym projekcie *zmiany ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym*. Nie bez przyczyny mapa drogowa podwyżek stawek akcyzy na wyroby alkoholowe, została uchwalona w 2021 r. na okres 6 lat, właśnie po to, aby zapewnić przewidywalność funkcjonowania branż, na które oddziałuje, stabilność prowadzenia biznesu oraz na wiarygodność Polski w oczach inwestorów.

Efektom znacznych podwyżek akcyzy będzie pogłębienie notowanego od lat spadku sprzedaży legalnych wyrobów spirytusowych i przesunięcie konsumpcji w kierunku szarej strefy oraz zakupów alkoholu poza granicami Polski. Już dziś stawka akcyzy na napoje spirytusowe w Polsce jest bardzo wysoka – jedna z wyższych w regionie (np. w Niemczech jest niższa o ok. 30%: 13,03 vs 18,61 EUR za 1 l 100% alkoholu). W latach 2022-2025 stawka akcyzy wzrosła łącznie o 25%, jeśli lata 2026-2027 przyniosą kolejny wzrost o 25%, to akcyza w porównaniu do roku 2022 będzie wyższa aż o 60% przekładając się na znaczące podwyżki dla konsumentów. Ponadto tak znaczne obciążenie pogłębi negatywne wyniki branży, a w konsekwencji obniży wpływy do budżetu państwa (mniejsze podatki dochodowe, VAT). Spodziewać się również można, że im wyższy podatek akcyzowy (dzisiaj stanowiący 50-60% ceny wódki), tym większa zachęta dla nielegalnych producentów i sprzedawców alkoholu do działania w szarej strefie. Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych szacuje, że w 2023 r. w szarej strefie zakupiono ok. 18 mln litrów 100% alkoholu, co jest równoznaczne z utratą wpływów budżetowych rzędu 1,3 mld zł. Ale alkohol z nieznanego źródła to również poważne zagrożenie dla zdrowia konsumentów.

Wskazany w uzasadnieniu ustawy wzrost dostępności ekonomicznej alkoholu liczony jako iloraz średniego wynagrodzenia w gospodarce i średniej ceny wyrobu jest czysto teoretycznym wyliczeniem. W rzeczywistości biorąc pod uwagę wzrost cen innych towarów i usług dochód rozporządzalnych gospodarstw domowych nieznacznie wzrósł, natomiast dla dużej części obywateli o najniższych dochodach realnie spadł. Dodatkowo

wg danych z raportu WHO¹, dostępność ekonomiczna alkoholu w Polsce nie odbiega od przeciętnych wartości w innych krajach europejskich, i jest znacznie niższa w porównaniu z krajami takimi jak Niemcy, Włochy czy Hiszpania, gdzie jest dwukrotnie wyższa (np. Niemcy – 2610, Włochy – 2 043, Hiszpania – 2 149, Szwajcaria – 2 108 butelek, podczas gdy Polska to 1028 butelek rocznie)

Co więcej, należy podkreślić, że od kilku lat odnotowujemy w Polsce spadki konsumpcji alkoholu per capita. Według danych KCPU w 2024 r. poziom konsumpcji wyniósł 8,8 l 100% alkoholu na osobę, co oznacza spadek o 1 litr (o 10%) od 2019 r. W przypadku wyrobów spirytusowych spadki sprzedaży są szczególnie widoczne (-7% w 2025 r.). Przyczyn należy szukać w rosnących cenach alkoholi mocnych, spowodowanych corocznymi podwyżkami podatku akcyzowego, rosnącymi cenami surowców, energii i kosztów produkcji.

Podwyżka akcyzy zwiększy również dysproporcję między stawkami akcyzy na wyroby spirytusowe oraz piwo, która w chwili obecnej wynosi ok. 3:1 na korzyść piwa. Wynika to z innego sposobu naliczania akcyzy na te kategorie. Branża spirytusowa od lat apeluje o równe traktowanie wszystkich kategorii alkoholu, jako że wszystkie zawierają tę samą substancję, jaką jest etanol.

Liczymy na zrozumienie i racjonalne traktowanie branży spirytusowej, która jest ważnym elementem polskiej gospodarki.

- tworzy 4500 miejsc pracy bezpośrednio i 82 000 pośrednio,
- rocznie płaci 16,8 mld zł podatków, w tym 10,3 mld zł z tytułu akcyzy,
- wyeksportowała w 2024 r. wódkę o wartości 894 mln zł,
- wpływ branży na PKB (bezpośredni i pośredni) szacowany jest na 25,7 mld zł rocznie.

Uważamy, że dotychczasowy plan podwyżek jest skutecznym rozwiązaniem, gwarantującym stabilność dla przedsiębiorców, ale również przewidywalność cen dla konsumentów. Dlatego apelujemy o nieodstępowanie od obowiązującej Akcyzowej Mapy Drogowej, czyli planu 5% podwyżek akcyzy w roku 2026 oraz 2027.

Jednocześnie zachęcamy rządzących do podjęcia z nami konstruktywnego dialogu na temat stawek akcyzy dla całego rynku napojów alkoholowych.

Z poważaniem,

Katarzyna Broszek
Prezes Zarządu PVA

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

¹ Raport WHO „Alcohol taxes, prices and affordability in the WHO European Region in 2022”